

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

SLU ID: SLU.ua.2020.2.4.4-3782

Inköpsenheten
Henning Richardsson
Inköpschef

INKÖPSRAPPORT 2019

<p>Snabba fakta om inköpsenheten 2019</p>	<p> Inköpsvolym</p>																		
<p> Medarbetare</p> <p>1 Inköpschef 5 Upphandlare 2 E-handlare 1 Avtalscontroller</p> 	<p>SLU har under 2019 köpt varor och tjänster för 850 000 000 kr. De stora köpande kostnadsställena är (mkr):</p> <table border="0"> <tr><td>1.</td><td>151-Akademikonferens</td><td>61</td></tr> <tr><td>2.</td><td>911-Artdatabanken</td><td>55</td></tr> <tr><td>3.</td><td>135-Akvatiska resurser</td><td>46</td></tr> <tr><td>4.</td><td>102-Fastighetsförvaltningen</td><td>44</td></tr> <tr><td>5.</td><td>106-Djursjukhuset</td><td>40</td></tr> </table>	1.	151-Akademikonferens	61	2.	911-Artdatabanken	55	3.	135-Akvatiska resurser	46	4.	102-Fastighetsförvaltningen	44	5.	106-Djursjukhuset	40			
1.	151-Akademikonferens	61																	
2.	911-Artdatabanken	55																	
3.	135-Akvatiska resurser	46																	
4.	102-Fastighetsförvaltningen	44																	
5.	106-Djursjukhuset	40																	
<p> Antal leverantörsavtal inlagda i Proceedo</p> <p>72 avtal fördelade på 12 avtalsområden.</p>	<p> SLU:s största leverantörer (mkr)</p> <p>De leverantörer som står för den största faktureringen:</p> <table border="0"> <tr><td>1.</td><td>Poolia Sverige AB</td><td>13,5</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Lantmännen EK FÖR</td><td>11,8</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Dustin AB</td><td>10,4</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Atea AB</td><td>9,6</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Stockholm City Conference Centre AB</td><td>6,8</td></tr> </table>	1.	Poolia Sverige AB	13,5	2.	Lantmännen EK FÖR	11,8	3.	Dustin AB	10,4	4.	Atea AB	9,6	5.	Stockholm City Conference Centre AB	6,8			
1.	Poolia Sverige AB	13,5																	
2.	Lantmännen EK FÖR	11,8																	
3.	Dustin AB	10,4																	
4.	Atea AB	9,6																	
5.	Stockholm City Conference Centre AB	6,8																	
<p> Överprövningar</p> <p>Djurläkemedel - Leverantörens ansökan om överprövning avslogs i förvaltningsrätt</p> <p>High-throughput onlinesolid-phase extractionsystem & liquid pipetting robot (Instrument Umeå) - Leverantörens ansökan om överprövning avslogs både i förvaltningsrätt och kammarrätt</p>	<p> Största upphandlingsområden</p> <p>Genomförda upphandlingar med största förväntade volym är:</p> <table border="0"> <tr><td>1.</td><td>Laboratorieförbrukning och kemikalier</td><td>50</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Fyra traktorer till Lövsta, Ulltuna och Hallfreda</td><td>7,4</td></tr> <tr><td>3.</td><td>Sjöprovtagning med helikopter</td><td>4,5</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Högupplösande masspektrometer</td><td>4,2</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Skördetröska Hallfreda</td><td>3,5</td></tr> <tr><td>6.</td><td>PFTNA-system</td><td>3,2</td></tr> </table>	1.	Laboratorieförbrukning och kemikalier	50	2.	Fyra traktorer till Lövsta, Ulltuna och Hallfreda	7,4	3.	Sjöprovtagning med helikopter	4,5	4.	Högupplösande masspektrometer	4,2	5.	Skördetröska Hallfreda	3,5	6.	PFTNA-system	3,2
1.	Laboratorieförbrukning och kemikalier	50																	
2.	Fyra traktorer till Lövsta, Ulltuna och Hallfreda	7,4																	
3.	Sjöprovtagning med helikopter	4,5																	
4.	Högupplösande masspektrometer	4,2																	
5.	Skördetröska Hallfreda	3,5																	
6.	PFTNA-system	3,2																	
	<p> Inköpsvolym e-handel</p> <p>De avtalsleverantörer SLU handlat mest från under 2019 i Proceedo (mkr):</p> <table border="0"> <tr><td>1.</td><td>Dustin Sverige AB (IT-prod & programvaror)</td><td>23,5</td></tr> <tr><td>2.</td><td>Poolia Sverige Aktiebolag (Resurskonsulter)</td><td>5</td></tr> <tr><td>3.</td><td>VWR International AB (Kemi & lab)</td><td>4,3</td></tr> <tr><td>4.</td><td>Svenska Lantmännen (Utsäde & foder)</td><td>4,3</td></tr> <tr><td>5.</td><td>Compass Group AB/Eurest (Catering Uppsala)</td><td>3,9</td></tr> </table>	1.	Dustin Sverige AB (IT-prod & programvaror)	23,5	2.	Poolia Sverige Aktiebolag (Resurskonsulter)	5	3.	VWR International AB (Kemi & lab)	4,3	4.	Svenska Lantmännen (Utsäde & foder)	4,3	5.	Compass Group AB/Eurest (Catering Uppsala)	3,9			
1.	Dustin Sverige AB (IT-prod & programvaror)	23,5																	
2.	Poolia Sverige Aktiebolag (Resurskonsulter)	5																	
3.	VWR International AB (Kemi & lab)	4,3																	
4.	Svenska Lantmännen (Utsäde & foder)	4,3																	
5.	Compass Group AB/Eurest (Catering Uppsala)	3,9																	

Händelser 2019

Avtalscontroller

Under 2019 anställdes SLU:s första avtalscontroller. En av avtalscontrollerns viktigaste uppgifter är att följa upp SLU:s avtal, något som hittills inte gjorts i tillräcklig omfattning. I Konkurrensverkets rapport "Korruption och osund konkurrens i offentlig upphandling" lyfts avtalsuppföljning fram som en framgångsfaktor, och en slutsats beskrivs på följande sätt: "En av de främsta slutsatser som dras i rapporten är att många upphandlare anser att det råder en brist på avtalsuppföljning hos upphandlande myndigheter. De menar att det bortprioriteras i organisationen, samtidigt som de anser att korruption oftast uppstår vid avtalsförvaltningen efter det att upphandlingen är avklarad. Det är upp till varje upphandlande myndighet att se till att de har en gedigen och noggrann avtalsuppföljning. Upphandlarna efterfrågar ett stöd från ledningen i organen så att de kan prioritera avtalsuppföljning. I slutändan tjänar hela samhället på att upphandlande myndigheter övervakar sin avtalsförvaltning och inte släpper den när upphandlingen är klar."¹ I och med inrättandet av avtalscontrollertjänsten kommer SLU nu att ta ett grepp om avtalsuppföljningen på ett sätt som inte gjorts tidigare.

Avtalscontrollern började sitt arbete i september, och hann under året identifiera felaktiga fraktavgifter på 595 000 kr avseende avtalet för laboratorieförbrukning och kemikalier, samt medverkade till en besparing på 1 200 000 kr vid avropet av bevakningstjänster.

Avtalscontrollern har också slutfört arbetet med upprättandet av en samlad avtalsdatabas.

Överprövningar

Två upphandlingar överprövades, ett instrument (High-throughput online solid-phase extraction system & liquid pipetting) till institutionen för skoglig genetik och växtfysiologi, samt ramavtal för djurläkemedel till UDS. Förvaltningsrätten beslutade i SLU:s favör i båda fallen. Något som orsakar problem för verksamheten är dock den långa handläggningstiden i förvaltningsrätten. Båda upphandlingarna låg närmare sex månader hos förvaltningsrätten månader innan dom meddelades.

Besök på orterna

Den geografiska spridningen av verksamheten på SLU är en utmaning för inköpsverksamheten. Mot den bakgrunden satte enheten upp ett mål att besöka verksamheter på andra orter än Ulltuna. Under hösten besöktes Alnarp, Umeå och Skinnskatteberg där en genomgång av SLU:s inköpsrutiner genomfördes. Tid avsattes även för frågor. Uppslutningen på orterna var god och utfallet får betraktas som lyckat. Mindre och större frågeställningar kunde lösas, och i synnerhet de som kan klassificeras som verksamhetsspecifika. Efter besöken syntes också en tydlig ökning av antalet orders i Proceedo för respektive ort. En erfarenhet är att många medarbetare tycker att inköpsprocessen är komplicerad, och ambitionen är att fortsätta med dessa informationstillfällen under kommande år.

---

¹ Konkurrensverkets rapport 2020:1 "Korruption och osund konkurrens i offentlig upphandling" sidan 8.

Miljö

Inköpsenheten och miljöenheten har ett nära samarbete för att säkerställa att miljökrav ställs i SLU:s upphandlingar där så bedöms som relevant utifrån miljöenhetens miljörisikanalys.

Miljömålen som följer av miljöcertifikatet samt utfallet för 2019 är följande:

I) Samtliga upphandlade avtal där miljökrav bedöms som relevanta att ställa utifrån miljörisik-analys, ska resultera i att bra-miljöval alternativ finns där så är möjligt, senast 2019.

Under 2019 har tecknade avtal innehållit miljökrav där så har varit relevant, dvs i 8 upphandlingar av totalt 21 stycken.

II) Årligen ska uppföljning ha genomförts av minst en upphandling för att fastställa om, och i vilken utsträckning, en reducerad miljöpåverkan uppnåtts.

Uppföljningen gjordes av ramavtalen för växtnäring, växtskyddsmedel och utsäde. De två leverantörerna, Bröderna Berner samt Lantmännen, inkom med bevis att innehållet av kadmiumhalten inte överstiger 30mg Cd per kg P, samt att klimatavtrycket inte är högre än 4.0 kg CO2 ekvivalenter per kg N. De inkom även med respektive miljöpolicy som visade på ledningssystem som motsvarar ISO 14001.

Samarbetet med miljöenheten har fungerat som tidigare år. Miljömålen för upphandling reviderades, och bl. a annat höjdes ambitionsnivån gällande uppföljning av genomförda upphandlingar från en till tre upphandlingar. Vidare ska antalet avrop med miljöhänsyn öka, och för perioden 2020-2022 är fokusområdet inköp av inrikes hotellnätter.

Upphandlingar

Under 2019 genomfördes 21 stycken upphandlingar till ett samlat värde av 202 700 000 kr. Antalet upphandlingar är färre än 2018, och en förklaring är att bl a upphandlingarna av journalsystem till UDS, system för verksamhetsstyrning (PLUS), system för schemaläggning, personal-och kursplanering samt tentamenshantering, samt ramavtalsupphandlingar av laboratorieförbrukning och kemikalier, IT-produkter och licenser, och djurläkemedel var resurskrävande. I synnerhet upphandlingar av IT-system tar betydligt mer tid än t ex en upphandling av ett instrument. Ramavtal tecknades också inom ett nytt område där SLU inte tidigare haft avtal, nämligen medicintekniska förbrukningsvaror till djursjukvården. I likhet med tidigare år står instrument för cirka hälften av antalet upphandlingar. Exempel på instrument är mikroskop till institutionen för energi och teknik, masspektrometrar till institutionen för vatten och miljö och institutionen för molekylära vetenskaper. Exempel på andra upphandlingar är ramavtal för laboratoriegaser och en såmaskin till Lövsta.

En av de mer spektakulära upphandlingarna var utrustning till den sk proteinfabriken i Alnarp. Det var ett innovationsprojekt som syftade till att utvinna växtproteiner i Sverige. Behovet delades upp i fem delupphandlingar och efter gott samarbete med verksamheten kunde utrustningen tas i drift lagom till växtsäsongen.

Upphandlingarna som genomförts av inköpsenheten under 2019, beräknas ge en besparing på 10 mkr under avtalslängd förutsatt att avtalen används. Några av dessa upphandlingar är ramavtal som normalt sträcker sig över fyra år. Den beräknade samlade besparingen över denna fyraårsperiod ingår i summan 10 mkr.

E-handel

Proceedo/Inköp (e-handelssystem)

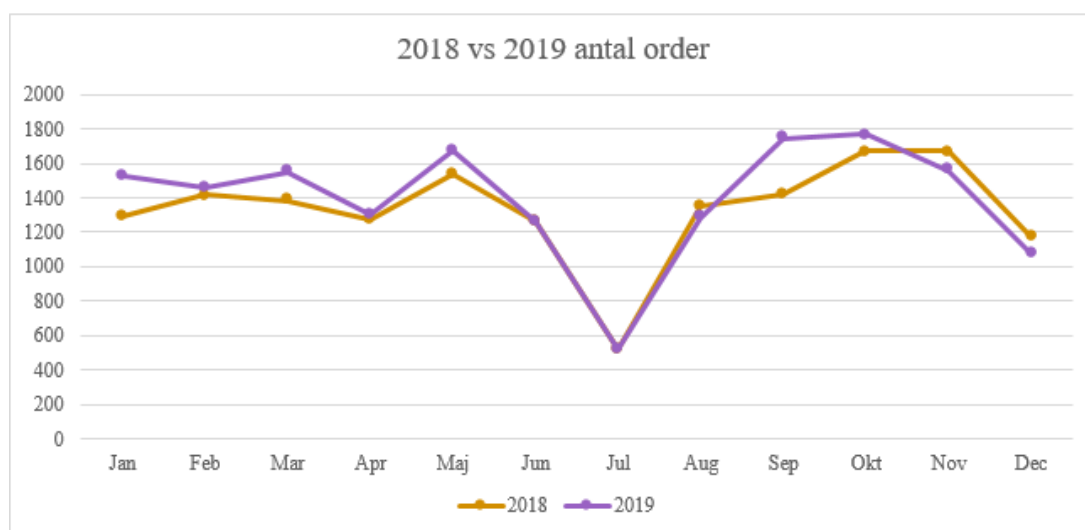
2019 kunde 18,37 % av alla fakturor kopplas till en order vilket är en ökning mot föregående år. För det antal beställningar som potentiellt skulle kunnat utföras i e-handelssystemet har under året 34 % av fakturorna kopplats till en order i e-handelssystemet.

Ca 1500 personer är i dagsläget användare i systemet som beställare, ekonomiregistrerare samt attestanter. Utbildningarna för nya beställare fortsätter med LOU-kurser som ges live, samt en webbaserad variant för engelskspråkiga anställda. Genomsnittstiden från beställning till attest (=order skickas till leverantör) är en dag. Vidare attesteras ca 90 % av alla beställningar inom två arbetsdagar, vilket betyder att de flesta institutioner och enheter idag har bra flöden för beställningar.

Ca 70 % av alla fakturor med koppling till order i e-handelssystemet har under 2019 matchats.

Användandet av systemet

Vi ser en fortsatt ökning av användandet i e-handelssystemet. 2019 lades ca 17 000 order i e-handelssystemet, vilket är en ökning med 700 order jämfört med 2018.

E-handelsanslutna leverantörer

I slutet av 2019 fanns ca 200 anslutna leverantörer i e-handelssystemet. De flesta är anslutna via egenhanterad katalog, dvs. artiklarna finns på ett lättillgängligt sätt i systemet. Några leverantörer är anslutna via punchout (integrerad webbutik i systemet) och en del beställningar görs via anpassade formulär.

Totalt har order skickats till 1150 olika leverantörer från Proceedo, det finns alltså fortfarande ett tydligt behov av att teckna avtal och ansluta leverantörer framöver. Under 2019 köptes det för sammanlagt 159 mkr i e-handelssystemet.

Kommande händelser 2020

Under 2020 kommer inköpsenheten bl a att arbeta med upphandling av journalsystem till UDS (påbörjades 2019), ekonomisystem, konferensbokningssystem till Akademikonferens (påbörjades 2019), schemaläggningssystem till UDS samt e-handelssystem.

När det gäller antalet upphandlingar är trenden att behovet av upphandlingar ute i verksamheten ökar, vilket sannolikt beror på en större medvetenhet om regelverket, och en vilja att handla på ett riktigt sätt. En annan faktor är att många bidragsgivare villkorar bidrag med att inköp som görs inom ramen för ett projekt ska ske enligt LOU. Det är naturligtvis positivt, men innebär en ökad arbetsbelastning, och det kan ibland vara svårt att möta det ökade behovet.